

Lajos, Vikár Béla stb.), az összehasonlító néprajz korábbi tudósaival (Reguly, Hunfalvy, Budenz stb.), tehát a finn irodalomnak és néprajztudománynak a hazai nyomaival, ösztönzéseivel foglalkozik. Ide tartoznak azok az írások is, amelyek egy-egy finn téma önálló elemzése, illetve a finn, pontosabban a finnugor néprajztudomány helyzetének, gondjainak bemutatásával, illetve története egyes kérdéseinek kimunkálásával foglalkoznak. A másik nagy téma, amely Korompay érdeklődésének előterében áll: a hazai folklór történetének újabb és újabb elemzésre készített kérdései (Gellért püspök őrlő dala, a jocularok, a virágénekek stb.), illetve a hazai folklór helyzetének kritikus, sőt negatív elemzése az 1940-es évektől kezdve. Negatív véleményét megírta a finnországi néprajztudomány műveléséről is. A különbség mindössze annyi volt, hogy míg itthon anatómát kiáltottak fejére, a finn kollégák elgondolkoztak javaslatain, és biztosították számára a publikálás lehetőségét.

Korompay Bertalan 1983-ban, harminc év távlatából vonta le – Hunfalvy Pál 1848-as „Napló”-jának sorait segítségül hívva – az akkor meddő harcok tanulságait, bizonyosságot téve tisztánlátásáról: „[A felszólaló] elméleti tudása mit sem ér, ha az erőviszonyokkal, a szövetségesek és ellenfelek nézeteivel és várható magatartásával nincs tisztában”.

A hatvan évre terjedő gazdag életmű középpontjában az összehasonlító folklór, az irodalomtörténet és nyelvtudomány komplex vizsgálata áll. Az összehasonlítás fő területe a finnugor távlat volt, amelynek múltját és jelenét éppen Korompay Bertalan elemző, történeti szemléleten nyugvó, kitűnő cikkei és tanulmányai hoztak közel a tudomány hazai és finnországi művelőihez.

T. Erdélyi Ilona

Retorikák, poétikák, drámaelméletek

(Irodalomtörténeti konferencia, Miskolc, 1995. május 22–25.)

A tudományos ülészakot a Magyar Tudományos Akadémia Irodalomtudományi Intézetének Reneszánsz-kutató Osztálya, a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Régi Magyar Irodalomtörténeti Tanszéke és a Magyar Műhely szerkesztősége rendezte, az egyetemek régi magyar irodalomtörténeti tanszékeivel közösen. Támogatta a konferenciát a Magyar Tudományos Akadémia, Miskolc város Önkormányzata, a Miskolci Akadémiai Bizottság és az Universitas Könyvkiadó. A konferencia tudományos titkára Kecskeméti Gábor volt.

A konferencia tárgyának meghatározásával a szervezők Tarnai Andor emléke előtt tisztelgetek, aki kritikátörténeti szöveggyűjteményének bevezetőjében így fogalmazott: „Aki a magyar művelődés legrégibb századaiban vallott irodalmi nézeteket ismerni és e kor műveit a maguk történeti mivoltában is érteni akarja, az irodalmi gondolkodás olyan rendszereivel kell megbarátkoznia, melyek már rég a perifériára szorultak, s ma élő emlékei csak egyes korszakokra korlátozottan vagy sommásan elintézett tömegjelenségeként fordulnak elő az irodalomtörténetekben.” Az ülészak előadói az e rendszerek feltárásában és jelentőségük felmérésében elért eredményeiket tárták a közönség elé.

Május 22-én délután a Miskolci Akadémiai Bizottság székházában került sor az ülészak megnyitására. Megnyitó beszédet mondott Terplán Zénó akadémikus, a Miskolci Akadémiai Bizottság elnöke.

Május 22-én délután, az első ülés keretében, Jankovics József elnökletével a következő előadások hangzottak el:

Imre Mihály: *A retorika szempontjainak érvényesülése Szenci Molnár Albert szótár-szerzői működésében;*

Bartók István: *Valami a metaplasmusról (A grammatikától a poétika felé);*

Kecskeméti Gábor: *A történeti kommunikációelmélet lehetőségei.*

Május 23-án délelőtt, a második ülés alkalmával, Kecskeméti Gábor elnökletével az alábbi előadások felolvasására került sor:

Bárczi Ildikó: *A prédikáció szerepe a világ megszentelésében és a szent teológia nyelvének elvilágiasodásában;*

Lukácsy Sándor: *„Trombita, kürt, tanító vagyok”;*

Jankovits László: *P. mester, a parasztkok és a jokulátorok;*

Knapp Éva: *A jezsuita emblémaelmélet humanista kapcsolatai;*

Latzkovits Miklós: *Argumentum és prolóógus a régi magyar drámában.*

Május 23-án délután, Balázs Mihály elnökletével, a harmadik ülésen került felolvasásra:

Tóth Tünde: *Az inventio poetica kérdéséhez;*

Szabó András: *Szenci Molnár Albert és a magyar időmértékes vers;*

Petróczi Éva: *Poétika-töredékek angol és magyar puritán „életvezetési könyvekben”;*

Mózes Huba: *A lírai költészet műfajai régi magyar bibliafordításokban;*

Mohácsi Ágnes: *Zrínyi gondolatalakzatairól;*

Szilasi László: *A halál argumentumai című előadása.*

Május 25-én délelőtt, Nagy Pál (Párizs), majd Kilián István elnökletével, a negyedik ülésen hangzottak el a következő előadások:

Kilián István: *Régi magyar képverson;*

G. Komoróczy Emőke: *Kassák képverson;*

L. Simon László: *Konkrét költészet, konkrét vers. Kísérletek a kortárs magyar lírában;*

Bujdosó Alpár (Bécs): *A szöveg szerepe a vizuális költészetben;*

Nagy Pál (Párizs): *A nem-szöveges elemek a vizuális költészetben.*

A tanácskozás idején a Miskolci Akadémiai Bizottság székházában kiállítás volt megtekinthető a Lepsényi-gyűjtemény képversonanyagából (17. század vége–18. század eleje).

Május 22-én este a Városházán fogadást adott a konferencia tiszteletére dr. Szádeczky Zoltán, Miskolc város Önkormányzatának jegyzője.

Május 24-én a konferencia résztvevői egész napos autóbussz-kiránduláson vettek részt a Miskolc–Boldva–Szalonna–Rakacaszend–Vizsoly–Boldogkő–Tállya–Mád–Miskolc útvonalon.

Kecskeméti Gábor

Beszámoló a MTA Textológiai Munkabizottságának üléséről (1995. október 9.)

Október 9-én tartotta ez évi második ülését a Textológiai Munkabizottság a Petőfi Irodalmi Múzeumban. Az ülésen tizenhét tag és egy meghívott vett részt. A Bizottság elnöke Bíró Ferenc az ülés legelső részeként a nemrég elhunyt irodalomtörténészre és textológusra, Horváth Károlyra emlékezett. Majd Kerényi Ferenc számolt be az eddig Horváth Károly által szerkesztett sorozat, a Vörösmarty kritikai kiadás jelenlegi helyzetéről, a kiadatlan művekről és az eddig megjelent kötetekhez készülő pótlásokról. Végül Bíró Ferenc javaslatára a sorozat továbbvitelével a Bizottság Kerényi Ferencet bízta meg. Ezt követően tájékoztatás hangzott el az OKTK és az OTKA jelenlegi helyzetéről, anyagi és szervezeti problémáiról,